

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

2 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 162 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

Ганна Рало

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського

ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОГО ПРИЙОМУ ТРЕМОЛО НА ЗВУКОВИСОТНИХ КЛАВІШНИХ УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТАХ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

Заклади мистецького спрямування відіграють особливу роль у вихованні особистості, розкритті їх творчого потенціалу. Серед їх функцій (ознайомлення учнів зі світом мистецтва, сприяння їхній художній самореалізації тощо) звернемо увагу на розвиток здібностей, формування професійних навичок та умінь (*Закон про позашкільну освіту, 2000; Наказ про затвердження положення про мистецьку школу, 2018*). У зв'язку з цим, опанування виконавської техніки визначаємо важливою складовою системної підготовки в спеціальному класі.

Робота над технікою гри виконавця на ударних інструментах має багатовекторний характер, одним із напрямків якого є удосконалення різних виконавських прийомів. Із них, на нашу думку, найбільш розповсюдженим та часто використовуваним у виконавській практиці є тремоло. У першу чергу, означене зумовлено акустичною природою ударних інструментів, звук яких короткий та сухий, а тремоло, що за своєю сутністю становить багатократне повторення звука чи звуків, створює ефект протяжності звучання.

Проаналізувавши науково-методичні роботи вчених інших виконавських спеціальностей, було простежено, що в багатьох з них прямо або опосередковано порушено питання сутності та опанування тремоло. (Flesch, 1924; Касьяненко, 2022; Лисенко, 1967 Михеліс & Калінін, 1963). Особливо це стосується певних музичних інструментів, для яких сам прийом вважається одним з основних, бо це обумовлено їх характерними специфічними конструктивними ознаками. Представлена й методика роботи над опрацюванням даного прийому. (Михеліс & Калінін, 1963).

Разом з тим, нами було досліджено проблему оволодіння тремоло на звуковисотних клавішних ударних інструментах в навчальних програмах, що застосовуються в освітньому процесі мистецьких шкіл, в яких представлено напрями роботи викладача з навчальної дисципліни «ударні інструменти», розподілено та розкрито їх зміст у формі навчальних модулів.

Зокрема, важливе значення в них надається формуванню виконавської постановки, ознайомленню з азами музичної грамоти, розвитку початкових ритмічних та координаційних навичок, формуванню початкових знань та навичок читки нот з листа (Рало, 2021), розвитку вміння підбирати стиль та ритм на слух, знанням репертуару для ударних, розвитку художньо-образного мислення (Дудник & Зінченко, 2020), опануванню знаннями про стилі та напрями класичної, сучасної та естрадно-джазової музики (Гончарик & Місько,

2007) тощо. Слід підкреслити одностайність авторів означених програм у наголошенні важливості технічного розвитку здобувачів.

Проте, незважаючи на велику роль застосування тремоло на ударних інструментах, нажаль, в педагогічній та виконавській практиці існують суперечності між дефініціями самого терміну, обранням належного та ефективного способу виконання тремоло та з багатьох інших питань. Наслідком стає як плутанина в термінології, так і незадовільні результати здобувачів щодо опанування тремоло. Отже, дослідження означеної проблеми потребує більш детального вивчення з урахуванням не тільки педагогічного досвіду колег-ударників, а й ще відомостей з різних наукових галузей. Методичні новації стосовно опанування даного прийому повинні бути теоретично обґрунтованими й носити системний та комплексний характер.

Література

1. Закон про позашкільну освіту. (2000). (Верховна рада України). *Офіційний сайт Верховної ради України*. Отримано з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
2. Наказ про затвердження положення про мистецьку школу. (2018). (Міністерство культури України). *Офіційний сайт Верховної ради України*. Отримано з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18#Text>
3. Гончарик О. П., Місько І. В. (2007). *Музичний інструмент. Ударні інструменти: програма для музичної школи, музичного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання)*. Вінниця: ПП НОВА КНИГА. Отримано з: <http://arts-library.com.ua/xmlui/handle/123456789/121>
4. Дудник Є.І., Зінченко В. М. (2020). *Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «Ударні інструменти» елементарного підрівня початкової мистецької освіти*. Київ. Отримано з: <http://arts-library.com.ua/xmlui/handle/123456789/427>
5. Касьяненко Л. О. (2022). Класифікація фортепіанних штрихів як теоретичний інструмент освоєння піанізму. *Південноукраїнські мистецькі студії, 1*, 33-42. doi: <https://doi.org/10.24195/artstudies.2022-1>
6. Лисенко М.Т. (1967). *Школа гри на чотириструнній домрі*. Київ: Музична Україна.
7. Михеліс В.І. Калінін О.Є. (1963). *Початкова школа гри на чотириструнній домрі*. Київ: Мистецтво.
8. Рало Г.О. (2021). *Навчальна програма з навчальної дисципліни «Ударні інструменти» елементарного підрівня початкової мистецької освіти*. Одеса.
9. Flesch C. (1924). *The Art Of Violin Playing*. F.H. Martens (Transl.).Т. 1. New York: Carl Fischer, Incorporated.

Чалая М. Кьон Н.	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ МАЙБУТНІХ ЕСТРАДНИХ СПІВАКІВ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДО ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	85
Лю Дінцин	ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ В ХОРЕОГРАФІЧНІЙ СТУДІЇ	88
Лі Чжо	ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ	90
Лю Ці	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ УМІНЬ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ В ХОРЕОГРАФІЧНІЙ СТУДІЇ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ	92
Лі Еньхуй	МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-СЛУХОВИХ УЯВЛЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ФОРТЕПАННОГО НАВЧАННЯ	96
Yu Qiutong	TO THE PROBLEM OF POLYCOMMUNICATIVE COMPETENCE OF THE TEACHER-CHOIRMASTER	98
Yang Ninchenzi, Bilova, N.	CONTENT OF ARTISTIC AND PERFORMING COMPETENCE OF FUTURE PIANO TEACHERS	100
Zheng Lanyue	THE ROLE OF EMOTIVENESS IN FUTURE ACTIVITIES PIANO TEACHERS	102
Wang Tianyu, Irygina, S.	PROBLEMS OF COMMUNICATION IN THE CHORAL TEAM	103
Midlyar, J. Stepanova, L.	EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL POTENTIAL OF CHAMBER VOCAL LYRICS BY A. KOS-ANATOLSKY IN THE ASPECT OF MODERN TRENDS IN VOCAL PERFORMANCE	106
Бойко, О.	РОЗВИТОК ВІДЧУТТЯ МЕТРО-РИТМУ НА УРОКАХ ФОРТЕПІАНО. «РИТМІЧНІ ІГРИ»	110
Буркацька, І.	ПОЛІКУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД В СУЧАСНІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ	113
Deng Xiyue	PROFESSIONAL AND SUBJECTIVE POSITION OF PERSONALITY AS A MULTIDISCIPLINARY PHENOMENON	114
He Jinshi, Novska, O.	THE ESSENCE AND ROLE OF ARTISTIC AND INTERPRETATIVE SKILLS IN THE ACTIVITY OF A PIANO TEACHER	115
Khodot, A.	VOCALIST'S IMAGE AS A SCIENTIFIC PHENOMENON	117
Рало, Г.	ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОГО ПРИЙОМУ ТРЕМОЛО НА ЗВУКОВИСОТНИХ КЛАВІШНИХ УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТАХ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ	120
Li Yu Qi	THE ESSENCE AND CONTENT OF THE CONCEPT OF «MUSICAL TASTE»	122
Го Іно	ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УМІНЬ СТИЛЬОВОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ФОРТЕПАННОЇ ПІДГОТОВКИ	124